

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 243
Warszawa, 19 grudnia 2007 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy o emeryturach
i rentach z Funduszu Ubezpieczeń
Społecznych.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Ryszarda Zbrzyznego.

(-) Andrzej Celiński; (-) Tomasz Garbowski; (-) Henryk Gołębiowski;
(-) Tomasz Kamiński; (-) Witold Klepacz; (-) Janusz Krasoń; (-) Zbigniew Matuszczak; (-) Krzysztof Matyjaszczyk; (-) Henryk Milcarz; (-) Tadeusz Motowidło; (-) Wojciech Olejniczak; (-) Artur Ostrowski; (-) Stanisław Rydzoń; (-) Elżbieta Streker-Dembińska; (-) Wiesław Andrzej Szczepański;
(-) Jerzy Szmajdziński; (-) Ryszard Zbrzyzny.

U S T A W A
z dnia.....2008 r.
o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń
Spółecznych¹

Art. 1.

W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.²) wprowadza się następującą zmianę:

1) art. 29 ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) mężczyzna – po osiągnięciu wieku 60 lat, jeżeli ma co najmniej 35 letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli ma co najmniej 25 letni okres składkowy i nieskładkowy oraz został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy.”

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia.

---

¹ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.(Dz. U. z 2004 r. Nr 39 poz. 353)

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 208, poz. 1534 oraz z 2007 r. Nr.17 poz. 95, Nr 82 poz. 558, Nr 191 poz. 1368 i 1369, Nr 200 poz. 1445.

UZASADNIENIE

Aktualny stan prawny i potrzeba uchwalenia ustawy

W wyniku reformy systemu emerytalnego wprowadzonej w życie z dniem 1 stycznia 1999 roku możliwość przechodzenia na wcześniejszą emeryturę, istniejąca w systemie emerytalnym przed reformą, ulega stopniowej likwidacji. Zgodnie z obecnym stanem prawnym począwszy od 1 stycznia 2009 roku taką możliwość będą mieli jeszcze tylko górnicy oraz pracownicy, którzy spełnili ustawowo określone wymogi stażowe przed końcem 1998 roku. Możliwość taka ulega natomiast likwidacji w stosunku do wszystkich pozostałych pracowników, zatrudnionych w warunkach szczególnych i szczególnym charakterze oraz kobiet mających 30 letni okres składkowy i nieskładkowy albo 20 letni okres składkowy i nieskładkowy jeżeli zostały uznane za całkowicie niezdolne do pracy a także mężczyzn mających co najmniej 25 letni okres składkowy i nieskładkowy jeżeli zostali uznani za całkowicie niezdolnych do pracy.

Jak wynika z powyższego, obowiązujące przepisy pozbawiają mężczyzn prawa do wcześniejszej emerytury w zakresie takim jak kobiety.

23 października 2007 r. Trybunał Konstytucyjny rozpoznał pytanie prawne VIII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Okręgowego w Łodzi dotyczące wyłączenia mężczyzn z prawa do wcześniejszej emerytury.

Trybunał orzekł, że art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie, w jakim nie przyznaje prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym mężczyźnie, który - odpowiednio jak kobieta, która nabywa to prawo po osiągnięciu wieku 55 lat i co najmniej 30-letniego okresu składkowego i nieskładkowego - osiągnął wiek 60 lat i co najmniej 35-letni okres składkowy i nieskładkowy, jest niezgodny z art. 32 i art. 33 Konstytucji.

Przepis ten w zakresie uznanym przez Trybunał za niezgodny z Konstytucją, będący niczym nieuzasadnionym pominięciem ustawodawczym o cechach dyskryminujących, traci moc obowiązującą z upływem dwunastu miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw.

Wyrok zobowiązuje ustawodawcę do dokonania odpowiedniej zmiany w stanie prawnym. Podjęcie decyzji w tej sprawie powinno nastąpić najpóźniej w terminie roku od daty opublikowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Jednakże z uwagi na przewidywane roszczenia ze strony mężczyzn, którzy będą dochodzić swoich uprawnień do emerytury w drodze postępowania sądowego, kosztownego zarówno dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jak też wymiaru sprawiedliwości, wskazane jest dokonanie zmian w ustawie w terminie najkrótszym z możliwych.

Istota projektowanych rozwiązań

Celem projektowanej regulacji jest stworzenie możliwości uzyskania emerytury na dotychczasowych zasadach przez mężczyzn po osiągnięciu wieku 60 lat, jeżeli mają co najmniej 35 letni okres składkowy i nieskładkowy.

Projektowana ustawa w praktyce obejmie mężczyzn, którzy wiek 60 lat ukończą najpóźniej do 31 grudnia 2008 roku. Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym prawo do wcześniejszych emerytur wygasa z tym dniem. Od 1 stycznia 2009 roku |w wieku niższym od powszechnie obowiązującego będą mogły przechodzić na emeryturę tylko osoby zatrudnione w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, w tym przede wszystkim na, zapowiedziane z chwilą wprowadzania reformy systemu ubezpieczeń społecznych, tzw. emerytury pomostowe.

Projektowana treść art. 2 jest logiczną konsekwencją przyjętego założenia, aby ustawa weszła w życie w jak najszybszym terminie.

Przewidywane skutki projektowanych rozwiązań oraz sposoby finansowania

Określenie skutków finansowych proponowanych rozwiązań nie jest sprawą prostą, bowiem wielką niewiadomą jest ilość mężczyzn, którzy skorzystają z możliwości wcześniejszego przejścia na emeryturę. Trzeba bowiem pamiętać, że spełnienie warunków nie oznacza, iż pracownik będzie natychmiast zabiegał o emeryturę.

Liczba przyszłych emerytów, w stosunku do wszystkich mężczyzn, którzy do końca 2008 roku potencjalnie ukończą wiek 60 lat, będzie znacznie mniejsza z powodu nie spełnienia innych ustawowych warunków, a mianowicie:

- część pracowników nigdy nie spełni wymagań odnośnie 35 letniego stażu pracy z powodu przerw w pracy, przejścia na renty czy też z powodu przedwczesnych zgonów;
- część mężczyzn nie spełni warunku, aby ostatnio, przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, mieć status pracownika lub osoby uprawnionej do renty z tytułu niezdolności do pracy;
- część mężczyzn nie spełni wymogu, aby w okresie ostatnich 24 miesięcy podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym pozostawali w stosunku pracy co najmniej przez 6 miesięcy,

a ponadto:

- część pracowników zdecydowana jest pracować jak najdłużej i zechce mieć tylko nabyte prawo do emerytury w razie przypadku utraty pracy,
- dla niektórych oferta przejścia na wcześniejszą emeryturę, w sytuacji gdy mają zatrudnienie, nie będzie atrakcyjna, nawet jeśli spełnią warunki uprawniające do takiej emerytury, zdają sobie bowiem sprawę z tego, że przejście na emeryturę oznacza istotne zmniejszenie ich bieżących dochodów,
- część pracowników osiągnie uprawnienia do wcześniejszej emerytury w oparciu o przepisy dotyczące osób pracujących w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

Biorąc powyższe pod uwagę można szacunkowo przyjąć, że z prawa do pobierania emerytury już w roku przyszłym może skorzystać niespełna 100 tys. mężczyzn. Roczny koszt tych emerytur oscylować będzie w granicach ok. 1,83 mld złotych.

Konkludując trzeba podkreślić, że wydatki z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu wprowadzenia projektowanej ustawy ulegną zwiększeniu w stosunku do aktualnie ponoszonych. Przyjęcie projektowanej ustawy spowoduje jednak, że koszty te zostaną ograniczone, bowiem dzięki niej uniknie się wydatków związanych z trybem odwoławczym od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w tym także wykreowanych wyrokami sądów na skutek przegrywanych procesów przez ZUS. Należy bowiem podkreślić, że w momencie ogłoszenia wyroku Trybunału uchylone zostało domniemanie konstytucyjności przepisu z związku z czym fakt ten wymaga uwzględniania w procesie stosowania prawa. W praktyce oznacza to, że sądy pracy i ubezpieczeń społecznych przyznawać będą prawo do emerytury w każdym przypadku złożenia odwołania od decyzji ZUS, odmawiającej prawa do emerytury z powodu braku odpowiednich regulacji prawnych.

Zgodność projektowanej regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 15 stycznia 2008 r.

BAS – WAEM – 540/07

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń
Spółecznych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Ryszard Zbrzyzny)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2002 r., Nr 23, poz. 398 z późn. zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy obejmuje zmianę art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, ze zmianami). Zmiana dotyczy możliwości przejścia na emeryturę mężczyzny po osiągnięciu wieku 60 lat, jeżeli ma co najmniej 35 letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli ma co najmniej 25 letni okres składkowy i nieskładkowy oraz został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje materii zawartej w projekcie ustawy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Projekt ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

4. Konkluzje

Projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, emerytury, renty

Warszawa, 15 stycznia 2008 r.

BAS – WAEM – 541/07

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i
rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Ryszard Zbrzyzny) jest projektem wykonującym
prawo Unii Europejskiej

Projekt ustawy obejmuje zmianę art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, ze zmianami). Zmiana dotyczy możliwości przejścia na emeryturę mężczyzny po osiągnięciu wieku 60 lat, jeżeli ma co najmniej 35 letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli ma co najmniej 25 letni okres składkowy i nieskładkowy oraz został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy.

Projekt ustawy nie jest projektem wykonującym prawo Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskrytory bazy REX: Unia Europejska, emerytury, renty

OGÓLNOPOLSKIE POROZUMIENIE
ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Wiceprzewodnicząca

Wiesława Taranowska

OPZZ-Z2/WT/133/08/AS

Warszawa 28.01.2008 r.

Pan

Lech Czapla

**Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu**

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

W odpowiedzi na pismo z dnia 22 stycznia 2008 r. l.dz. PS-29/08 w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, uprzejmie informuję, że Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych w pełni popiera rozwiązania zawarte w nadesłanym projekcie.

Uważamy, że niezbędne jest dokonanie zmian w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynikających z wyroku Trybunału Konstytucyjnego, w terminie najkrótszym z możliwych. Z uwagi na roszczenia ze strony mężczyzn, którzy będą dochodzić swoich uprawnień do wcześniejszej emerytury w drodze postępowania sądowego, kosztownego zarówno dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jak też wymiaru sprawiedliwości, wskazane jest rozpatrzenie ustawy przez Sejm w ramach szybkiej ścieżki legislacyjnej.

Z poważaniem

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz. ....
Data wpływu 29.01.2008

ZWIĄZEK RZEMIOSŁA POLSKIEGO

00-246 Warszawa, ul. Miodowa 14

Tel. (0-22) 50-44-200, Fax (0-22) 50-44-220

e-mail: zrp@zrp.pl www.zrp.pl

Warszawa, 06.02.2008r.

NO-2/U/12/08

Pan Lech Czapla
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Związek Rzemiosła Polskiego przekazuje swoje stanowisko w sprawie poselskiego projektu ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, otrzymanego przy piśmie, znak: PS-29/08 z dnia 22 stycznia 2008r.

Aprobujemy propozycję zmian zapisu w art. 29 ust. 1 pkt. 2 ustawy polegającej na przyznaniu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym mężczyźnie, który osiągnął wiek 60 lat i co najmniej 35-letni okres składkowy i nieskładkowy.

Naszym zdaniem proponowana regulacja prawna, spowodowana wprawdzie głównie orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 października 2007r., powstaje w dobrym momencie, aby rozważyć również możliwość zlikwidowania istniejącej nierówności społecznej w przypadku osób nie podlegających ubezpieczeniu z tytułu stosunku pracy.

Wielokrotnie podnoszony przez rzemiosło postulat nabycia uprawnień do wcześniejszego świadczenia emerytalnego przez osoby prowadzące działalność pozarolniczą, powinien być obecnie – w naszym przekonaniu – poważnie brany pod uwagę. W tym celu należałoby poddać pod rozważenie, poza proponowaną zmianą w projekcie, również propozycję uchylecia w Art. 29 ust. 2 i 3.

Utrzymanie w mocy zapisów warunkujących możliwość ubiegania się o wcześniejszą emeryturę od pozostawania w stosunku pracy co najmniej przez 6 miesięcy w okresie ostatnich 24 miesięcy podlegania ubezpieczeniu, stawia trudną do pokonania barierę (zarówno kobietom jak i mężczyznom), spełniającym podstawowy wymóg, jakim jest okres ubezpieczenia.

Z poważaniem
Dyrektor Generalny

Elżbieta Znosko-Łapczyńska

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

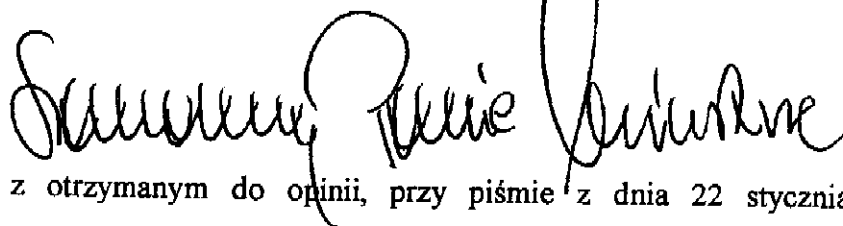
L.dz. ....

Data wpływu 13.02.08

Warszawa, dnia 05 lutego 2008 r.

NL. 0220-5/2008

Pan
Lech Czapla
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

W związku z otrzymanym do opinii, przy piśmie z dnia 22 stycznia 2008 r., znak: PS-29/08, projektem ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, uprzejmie informuję, że z punktu widzenia wykonawcy, nie zgłaszam uwag do przedłożonego projektu.

Z reprezentacją

Sylwester Rypiński

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz. ....

Data wpływu 14. 02. 08